

Wat is vervreemding?

www.MinisterieVanPropaganda.org

Toen Karl Marx "The economische en filosofische manuscripten van 1844" publiceerde, beschreef hij het proces hoe de kapitalistische productiewijze de werknemers exploiteert. Hij noemde dit fenomeen "vervreemding". De werkende mensen doen alles voor hun baan maar krijgen weinig terug. Marx legt uit dat onder het kapitalisme de werknemers vervreemden op de volgende drie manieren: binnen het productieproces zelf; vanuit de objecten geproduceerd door hun arbeid; en uit de natuur en de rest van de mensheid.

Vervreemding van het productieproces:

Voor de meesten van de werkende klasse is arbeid niets meer dan een middel om fysiek te overleven. Het proces van de arbeid — werken in een baan — is niet educatief en verrijkt op geen enkele manier. Marx noemt dit proces "het offer van vitaliteit." Dit betekent dat werknemers meestal hun banen haten, maar dat het nu eenmaal moet. Een paar witte boorden profiteren nog van hun 9 tot 5 baan. Maar verder is de tijd, de energie en het intellect uitsluitend gericht op winstoogmerk voor de kapitalistische eigenaren, aandeelhouders en speculanten.

In de woorden van Marx: "hij die niet produceert, de eigenaar, heeft de heerschappij over de productie en het product."

Bijvoorbeeld, het personeel van een restaurant. De koks, schoonmakers, keukenpersoneel, de kelners geven een groot deel van hun energie zodat het bedrijf blijft werken. Soms wel 40 tot 60 uur per week. Tijd die ze anders kunnen doorbrengen met hun gezinnen om iets leuks te doen of verrijkends te kunnen doen. Zij moeten wel werken om betaald te krijgen. Aan het eind van de maand krijgen ze hun loon die wordt opgeslokt door de huur, gas en lichtrekening, de supermarkt, enz. Er blijft aan het eind van de maand weinig over voor de werknemer.

Vervreemding van de geproduceerde objecten:

De werkende klasse produceert voortdurend onder het kapitalisme, maar de geproduceerde goederen en diensten behoren alleen aan de kapitalistische eigenaren. Alle pijnlijke botten, de hoofdpijn, zweten, de psychische angst, stress, verwondingen en de herhaling zijn onvermijdelijk bij het genereren van grondstoffen, maar het is de kapitalist die profiteert van de voordelen.

Werknemers hebben geen controle over de goederen, ze zijn vreemd aan de werknemer zodra ze worden geproduceerd.

Marx reageerde op deze realiteit: "terwijl de werknemer zwoegt en zeult is het voor de

kapitalist zijn lust en zijn leven van vreugde. De ellende van de werknemer is omgekeerd evenredig aan de kracht en de omvang van zijn productie."

De eigenaar en de aandeelhouder worden rijker ten koste van zijn of haar medewerkers. Hoe sneller de arbeider zijn werk verricht, hoe meer rijkdom wordt geproduceerd voor de kapitalist.

Het feit dat werknemersarbeid naar de opeenstapeling van rijkdom van de eigenaar gaat terwijl werknemers een krap afgestemde beloning, of slechts een fooi ontvangen in ruil daarvoor, is een fundamenteel kenmerk van kapitalisme.

Vervreemding van de natuur en de mensheid:

De derde vorm van vervreemding die Marx analyseert is de meest complexe en alom vertegenwoordigd — de vervreemding van werknemers van hun sociale omgeving.

De dagelijkse zoektocht naar overleving en individuele welstand leidt tot vervreemding en sociaal isolement. Werknemers zijn gereduceerd tot aanhangsels van de machines die zij bedienen.

Een eigenschap van het kapitalisme is dat veel werknemers streven naar een hogere status in de maatschappij. Zij nemen de standpunten van de kapitalist over die hen juist onderdrukt. Dit effect heet "vals bewustzijn". De overgrote meerderheid van de werknemers zal nooit kapitalist worden of rijk zijn. De meesten zullen nauwelijks kunnen overleven. Hoe hard ze ook werken.

Vervreemding is onlosmakelijk verbonden met het kapitalistische systeem. Het is tegen te gaan wanneer werknemers samen de strijd aan gaan. In plaats van verdeelde personen werkzaam in een samenleving die hen exploiteert, komen ze samen als een collectieve kracht. Wanneer werknemers samen strijden, vinden ze een nieuwe, niet-vervreemdende samenhang. Deze band ontstaat in de strijd tegen de bestaande sociale orde.

Klassenbewustzijn en revolutie:

Het is in de strijd tegen het kapitalisme dat vals bewustzijn kan worden vervangen door het revolutionaire klasse bewustzijn. Het is niet iets spiritueels of metafysisch, het is echt. Het kan ontstaan wanneer mensen tegen onderdrukking strijden. Niet meer als individu, maar deel uit makend van een krachtige, collectieve beweging voor revolutionaire verandering.

Klassenbewustzijn kan spontaan ontstaan in de loop van intensieve klassenstrijd.

Revolutionaire klassenbewustzijn, kan echter alleen worden bereikt door de massa en alleen door de geslaagde tussenkomst van een revolutionair socialistische of communistische partij

in een spontane beweging tegen onderdrukking.

Deze weg voorwaarts, is de enige manier om de kern van tegenstrijdigheden waarmee de werknemers worden geconfronteerd te elimineren — met inbegrip van de vervreemding die intrinsiek is aan de kapitalistische samenleving — Dit is de verheffing van de arbeidersklasse, zodat ze de politieke suprematie in de samenleving zal bereiken. Dit proces staat bekend als de socialistische revolutie.